06/11/2022

Η εορτή του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων

Η εορτή του αγίου ενδόξου αποστόλου Ιακώβου του Αδελφοθέου, ο οποίος ήταν πρώτος επίσκοπος της Εκκλησίας Ιεροσολύμων, τιμήθηκε χθες από το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων.

Για την μνήμη αυτού τελέσθηκε στον ομώνυμο Καθεδρικό Ναό **Εσπερινός** στον οποίο προεξήρξε ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, καθώς και **θεία Λειτουργία** της οποίας προεξήρξε και πάλι ο Μακαριώτατος.

Συλλειτούργησαν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Ναζαρέτ κ. Κυριάκος, Βολοκολάμσκ κ. Αντώνιος του Πατριαρχείου Μόσχας, Καπιτωλιάδος κ. Ησύχιος, και οι Σεβασμιώτατοι Αρχιεπίσκοποι Κωνσταντίνης κ. Αρίσταρχος, Σεβαστείας κ.

Θεοδόσιος, ο Γέροντας Καμαράσης Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, οι εφημέριοι του Ναού, Πρεσβύτεροι π. Χαράλαμπος Μπαντούρ, π. Γεώργιος Μπαράμκης και ιερείς άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Έψαλε ο Ιεροδιάκονος π. Συμεών, και βοήθησαν οι μαθητές της Πατριαρχικής Σχολής Σιών δεξιά ελληνιστί και η χορωδία του Ναού υπό τον κ. Ριμόν Κάμαρ αριστερά αραβιστί.

Συμμετείχαν ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας στα Ιεροσόλυμα κ. Ευάγγελος Βλιώρας και πολλοί πιστοί της ενορίας του αγίου Ιακώβου και προσκυνητές από την Ελλάδα, τη Ρωσία και τη Ρουμανία.

Παρακάτω το δελτίο Τύπου του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων:

Κατά την εορτή αυτήν η Εκκλησία Ιεροσολύμων αναμιμνήσκεται ότι ο άγιος Ιάκωβος κατεστάθη υπ’ αυτού του Κυρίου επίσκοπος αυτής, ότι ούτος διηύθυνε την Α’ Αποστολικήν Σύνοδον των Ιεροσολύμων, το έτος 49 μ.Χ., ότι ήνοιξε τας πύλας της Εκκλησίας προς τα έθνη και ότι άφησεν ως παρακαταθήκην εις την Εκκλησίαν την εις Καινήν Διαθήκην Καθολικήν επιστολήν αυτού και το μαρτύριον αυτού, καθ’ ο, τι ωμολόγησε τον Ιησούν ως Χριστόν και διά τούτο εκρημνίσθη υπό των αρχόντων των Ιουδαίων από του πτερυγίου του Ναού το έτος 62 μ.Χ.

Το κήρυγμα του Πατριάρχη Ιεροσολύμων:

«Ἐν τῇ πυρίνῃ αἴγλῃ τοῦ θείου Πνεύματος φωτισθείς, τῆς εὐσεβείας ὤφθης θεῖος ζηλωτής, Ἀδελφόθεε Ἰάκωβε· ὅθεν καί στολήν σε νομικῆς ἱερωσύνης, ὡς Ἀαρών τό πάλαι τιμιωτέραν ἐνέδυσεν ὁ δι’ οἴκτον εἰς ἀδελφότητα δεξάμενος. Αὐτόν ἱκέτευε, Ἀποστόλων ἔνδοξε, τοῦ σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνῳδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί προσκυνηταί,

Ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος συνήγαγε πάντας ἡμᾶς, τά πλήθη τῶν εὐσεβούντων, ἵνα χαρμονικῶς καί εὐχαριστιακῶς τελέσωμεν τήν ἱεράν μνήμην τοῦ Θεαδέλφου καί μαθητοῦ τοῦ Κυρίου, Ἰακώβου τοῦ δικαίου, τοῦ γενομένου πρώτου Ἱεράρχου τῆς Ἁγίας τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησίας.

Ὄντως ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ἀνεδείχθη τῇ φωτιστικῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ζηλωτής τῆς εὐσεβείας, τοὐτέστιν πιστός μαθητής τοῦ Χριστοῦ καί κῆρυξ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας, τοῦ μυστηρίου τῆς ὑπό τῶν προφητῶν τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, προκαταγγελθείσης ἐνσαρκώσεως καί ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου.

Τοῦτο καταδεικνύει περίτρανα ἡ Καθολική αὐτοῦ ἐπιστολή, τήν ὁποίαν ἀπηύθυνεν ἐξ Ἰεροσολύμων πρός τάς δώδεκα φυλάς τάς ἐν τῇ διασπορᾷ, δηλονότι πρός τούς ἀνά τά ἔθνη εὑρισκομένους ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανούς, κατά τήν ἰδίαν αὐτοῦ μαρτυρίαν γράφων: «Ἰάκωβος Θεοῦ καί Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν», (Ἰακ. 1,1).

Σκοπόν δέ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τοῦ Ἀποστόλου Ἰακώβου ἀποτελεῖ ἡ παραμυθία τῶν πασχόντων ἐκ ποικίλων δοκιμασιῶν καί ὁ ἔλεγχος τῶν παρεισδυσασῶν καταχρήσεων, ἡ ἐπανόρθωσις ἐκ τῶν παρεκτροπῶν καί ἡ «ὑποτύπωσις τῶν ὑγιαινόντων λόγων», (Β΄ Τιμ. 1,13) τοῦ Χριστιανικοῦ κηρύγματος καί τῆς σωζούσης ἀληθινῆς πίστεως, ἡ ὁποία δέν εἶναι ἄλλη ἀπό τήν ἄνωθεν σοφίαν. «Ἡ δέ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μέν ἁγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καί καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καί ἀνυπόκριτος», (Ἰακ. 3,17). [Καί ἀναλυτικώτερον, ἡ σοφία δέ πού δίδεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπό τόν Θεόν, πρῶτον μεν εἶναι καθαρά ἀπό κάθε μολυσμένον ἐλατήριον, ἔπειτα δέ εἶναι εἰρηνική, ἐπιεικής καί συμπαθής εἰς τήν ἄγνοιαν καί ἀτέλειαν τῶν ἄλλων, πρόθυμος εἰς τό νά ὑπακούῃ καί ἐλευθέρα ἀπό πείσματα, γεμάτη ἀπό εὐσπλαγχνίαν καί ἀπό ἀγαθά ἔργα, ἐλεύθερα ἀπό τούς δισταγμούς τῆς ἀμφιβολίας καί ξένη πρός τήν ὑποκρισίαν].

Κατά τόν ἑρμηνευτήν Οἰκουμένιον, «ἡ ἄνωθεν ἁγνή σοφία», (Πρβλ. Ἰάκ. 3,17) εἶναι καθαρά καί ἀρρύπαρος, μηδενός τῶν σαρκικῶν ἀντεχομένη», ἐπ’ οὐδενί ἀνεχομένη τό φρόνημα τῆς σαρκός, διότι τελεῖ ὑπό τό φῶς τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διά τοῦ ὁπόίου καθίσταται καθαρά ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου. Διά τοῦτο ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ἐπικαλεῖται τήν δύναμιν τῆς προσευχῆς λέγων: «Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω… πολύ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη» (Πρβλ. Ἰακ. 5,13).

Εἰς ἐπιβεβαίωσιν τούτου ἀναφέρει τό παράδειγμα τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ λέγων: «Ἠλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθής ἡμῖν, καί προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μή βρέξαι, καί οὐκ ἔβρεξεν ἐπί τῆς γῆς ἐνιαυτούς τρεῖς καί μῆνας ἕξ· καί πάλιν προσηύξατο, καί ὁ οὐρανός ὑετόν ἔδωκε καί ἡ γῆ ἐβλάστησε τόν καρπόν αὐτῆς», (Ἰακ. 5, 17-18).

Εἰς τόν βασιλέα Σολομῶντα λέγει Κύριος: «ἤκουσα τῆς φωνῆς τῆς προσευχῆς σου καί τῆς δεήσεώς σου, ἧς ἐδεήθης ἐνώπιόν μου· πεποίηκά σοι κατά πᾶσαν τήν

προσευχήν σου, ἡγίακα τόν οἶκον τοῦτον, ὃν ᾠκοδόμησας τοῦ θέσθαι τό ὄνομά μου ἐκεῖ εἰς τόν αἰῶνα, καί ἔσονται οἱ ὀφθαλμοί μου ἐκεῖ καί ἡ καρδία μου πάσας τάς ἡμέρας», (Γ΄ Βασιλ. 9,3).

«ἐν τῇ προσευχῇ καί τῇ δεήσει μετά εὐχαριστίας τά αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρός τόν Θεόν», (Φιλιπ. 4,6), παραγγέλλει ὁ θεῖος Παῦλος. Αὐτός δέ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὑποδείξας καί τόν τρόπον τῆς προσευχῆς λέγει: «πάντα ὅσα ἐάν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε», (Ματθ. 21,22).

Αὐτός δέ οὗτος ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος, ὁ ὁποῖος διά τήν ὑπερβολήν τῆς δικαιοσύνης ἐκαλεῖτο «ὁ Δίκαιος», εἶχε ἀπεσκληρυμμένα «τά γόνατα αὐτοῦ δίκην καμήλου», διότι ἀδιαλείπτως προσηύχετο γονυπετής «προσκυνῶν τῷ Θεῷ καί αἰτούμενος ἄφεσιν τῷ λαῷ».

Μεστός ὤν δικαιοσύνης καί ἀγαθωσύνης, ὁ κατά σάρκα συγγενής τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο πρῶτος ἐπίσκοπος ἐν Ἱεροσολύμοις παρ’ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου καί πρῶτος τήν θείαν Λειτουργίαν ἔγραψε. Κατά δέ τήν Σύνοδον τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Πρεσβυτέρων εἰς Ἱερουσαλήμ (Πράξ. 15,6) ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ἀναγνωρίζεται ὡς κατέχων ἡγετικήν θέσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Τήν Ἱερατικήν αὐτοῦ διακονίαν καί τό ἐξέχον Ἀποστολικόν αὐτοῦ ἀξίωμα ἐπεσφράγισε μέ τό μαρτυρικόν αἷμα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὅτε τοῦ ἐζητήθη κατά τήν ἑορτήν τοῦ Πάσχα, ἐνώπιον τοῦ λαοῦ νά δώσῃ τήν μαρτυρίαν του περί τοῦ Ἰησοῦ καί ὡμολόγησεν ὅτι οὗτος ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου, ὁ καθήμενος εἰς τά δεξιά τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τήν πρός Γαλάτας ἐπιστολήν του, ὁ θεῖος Παῦλος καλεῖ τόν δίκαιον Ἰάκωβον «στῦλον» τῆς Ἐκκλησίας, (Γαλ. 2,9). Καί τοῦτο ἕνεκεν τοῦ ἡγετικοῦ κύρους τοῦ Ἰακώβου καί τῆς πνευματικῆς αὐθεντίας τῆς ἑρμηνείας τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ ἐπί τῇ βάσει τῆς ὁποίας ὠργανώθη ἡ ἐκκλησιαστική Χριστιανική Κοινότης ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γῇ καί δή ἐν Ἱεροσολύμοις. Ἀξιοσημείωτον ἐν προκειμένῳ ὅτι ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος ὀνομάζει ἑαυτόν δοῦλον Χριστοῦ: «ὁ γάρ ἐν Κυρίῳ κληθείς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως καί ὁ ἐλεύθερος κληθείς δοῦλός ἐστι Χριστοῦ», (Α΄ Κορ. 7,22).

Αὐτήν ἀκριβῶς τήν τοῦ Ἰακώβου ὀνομασίαν «δοῦλος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐνσαρκώνει καί μαρτυρεῖ διά μέσου τῶν αἰώνων ἡ Χριστιανική Κοινότης, τά πιστά καί συνειδητά, δηλονότι μέλη τοῦ ζῶντος σώματος τῆς τοπικῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἐν Χριστῷ ἐλευθερίαν ἀπό τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς (Ρωμ. 8,21) καταγγέλλει σήμερον καί ἡ ἑόρτιος μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου καί πρώτου Ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων.

Διό καί ἡμεῖς μετά τοῦ ὑμνῳδοῦ εἴπωμεν: «Τοῦ ἀρχιποίμενος Χριστοῦ, Ἀδελφός χρηματίσας καί διάδοχος, καί ἐν Ἀποστόλοις ἐπίσημος, τόν ὑπέρ αὐτοῦ θάνατον ἠγάπησας, καί τό μαρτύριον οὐκ ἐπῃσχύνθης, Ἰάκωβε ἔνδοξε· Αὐτόν ἱκέτευε ἀδιαλείπτως, τοῦ σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν», Ἀμήν. Ἔτη πολλά».

Ἠκολούθησεν ἡ ἄνοδος πρός τά δώματα τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, ἔνθα ἀνέμενον οἱ Ἀρχιερεῖς καί ἐσυνώδευσαν τόν Μακαριώτατον εἰς τό Πατριαρχεῖον, διερχόμενοι διά τῆς Πύλης τοῦ Κεντρικοῦ Μοναστηρίου, λαμβάνοντες τά ἀρτίδια εὐλογίας τοῦ ἀρτοποιείου τοῦ Πατριαρχείου παρά τῆς ἀρτοποιοῦ Γεροντίσσης Σεραφείμας.

Εἰς τό Πατριαρχεῖον ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε διά τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ ἑλληνιστί:

«Τόν νόμον τόν τῆς ζωῆς, τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ τέθεικας, ζωοποιῷ Πνεύματι, σύ νομοθετῶν καί φθεγγόμενος, Ἰάκωβε πάνσοφε», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνῳδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκλαμπρότατε Γενικέ Πρόξενε τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελε Βλιώρα,

Σεβαστοί Ἅγιοι Πατέρες καί Ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καί Προσκυνηταί,

Σήμερον ἡ ἁγία ἡμῶν τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησία ἑορτάζει τήν ἱεράν μνήμην τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος καί Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, τοῦ γενομένου πρώτου Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων καί χειροτονηθέντος παρ’ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, ὡς ἐναργέστατα λέγει ὁ ὑμνῳδός: «ὁ τοῦ Πατρός μονογενής Θεός Λόγος, ἐπιδημήσας πρός ἡμᾶς ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν Ἰάκωβε θεσπέσιε, πρῶτον σέ ἀνέδειξε τῶν Ἱεροσολύμων ποιμένα καί διδάσκαλον καί πιστόν οἰκονόμον, τῶν μυστηρίων τῶν πνευματικῶν· ὅθεν σέ πάντες τιμῶμεν Ἀπόστολε».

Πρός τοῦτο κατήλθομεν εἰς τόν φερώνυμον αὐτοῦ Ναόν, τόν παρακείμενον παρά τῷ Πανιέρῳ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἔνθα ἐτελέσαμεν Πατριαρχικήν θείαν Λειτουργίαν, εὐχαριστήσαντες οὕτω τόν Ἅγιον Θεόν, τόν χαρίσαντα ἡμῖν Ἱεράρχην καί Ποιμένα Δίκαιον, ἀλλά καί πιστόν Οἰκονόμον τῶν τῆς Ἐκκλησίας πνευματικῶν μυστηρίων.

Ἡ τοῦ Ἁγίου Δικαίου Ἰακώβου ἑόρτιος μνήμη ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διά τήν Ἐκκλησίαν τῶν Ἱεροσολύμων, διότι ἀφορᾷ εἰς τόν Θεοΐδρυτον καί Θεανθρώπινον θεσμόν αὐτῆς «πᾶς θεσμός ἔργον ἐστί τοῦ θεσμοθετήσαντος», λέγει ὁ Ἅγιος Διονύσιος ὁ Ἀρειοπαγίτης. Ὁ δέ θεσπέσιος Παῦλος, ἀναφερόμενος εἰς τό

Ἀρχιερατικόν ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγει: «Τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὅς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν Ἁγίων λειτουργός καί τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἥν ἔπηξεν ὁ Κύριος καί οὐκ ἄνθρωπος», (Ἑβρ. 8, 1-2).

Τήν διακυβέρνησιν «τῆς ἀληθινῆς ταύτης σκηνῆς», τῆς στρατευομένης δηλονότι Ἐκκλησίας ἀνέθεσεν «ὁ ἀπόστολος καί μέγας ἀρχιερεύς τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός», (Πρβλ. Ἑβρ. 31) ἀλλά καί «Ἀρχιποίμην», (Α΄ Πέτρ. 5,4) τῷ ἁγίῳ καί δικαίῳ Ἰακώβῳ σύν τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις καί μαθηταῖς αὐτοῦ. Τό ἡγετικόν κῦρος τοῦ Ἀδελφοθέου ὡς Ἱεράρχου καί Ἀποστόλου τῆς Μητρός τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκραταιώθη κατά τήν σύναξιν τῆς ἀποστολικῆς Συνόδου (49 μ.Χ.) εἰς Ἱεροσόλυμα, τῆς ὁποίας καί προΐστατο.

Ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι συγκροτηθεῖσα αὕτη ἡ ἁγία καί Ἀποστολική Σύνοδος, προεδρεύοντος τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου κατωχύρωσε τόν ἀποστολικόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας, τοὐτέστιν τήν ἀποστολικήν διαδοχήν τῶν ποιμεναρχῶν αὐτῆς ἀφ’ ἑνός καί ἐθεμελίωσε τήν κανονικήν τάξιν αὐτῆς ἀφ’ ἑτέρου. Ἡ ἀποστολική διαδοχή καί ἡ κανονική τάξις εἶναι ἐκεῖνα, τά ὁποῖα συνιστοῦν τήν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας. Διό καί ὁ θεῖος Παῦλος παρακαλεῖ λέγων: «Σπουδάζετε τηρεῖν τήν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης», (Ἐφ. 4,3). Ὁ δέ Ἱερομάρτυς Ἰάκωβος παραγγέλλει: «Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ καί φεύξεται ἀφ’ ὑμῶν … ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καί ὑψώσει ὑμᾶς», (Ἰακ. 4,7,10).

Καυχᾶται ἐν Κυρίῳ ἡ ἁγία τῶν Ἱεροσολύμων Ἐκκλησία σήμερον ἐπί τόν ἀναδειχθέντα πρῶτον Ἐπίσκοπον αὐτῆς, τόν γενόμενον διάκονον κατά τήν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τήν δοθεῖσαν αὐτῷ εἰς ἡμᾶς, (Πρβλ. Κολασ. 1,25). Διό καί ἡμεῖς μετά τοῦ ὑμνῳδοῦ ἀνακράζομεν λέγοντες: «Τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ ἀδελφός χρηματίσας καί διάδοχος καί ἐν Ἀποστόλοις ἐπίσημος, τόν ὑπέρ αὐτοῦ θάνατον ἠγάπησας καί τό μαρτύριον οὐκ ἐπτοήθης, Ἰάκωβε ἔνδοξε. Αὐτόν ἱκέτευε ἀδιαλείπτως, τοῦ σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν»… Ἀμήν. Ἔτη πολλά.

ΧΑΙΡΕ ΣΙ

Διαβάστε ακόμη: [Ιεροσόλυμα: Ο Βολοκολάμσκ Αντώνιος στον εορτασμό του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου]